

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN PO

Redakcja i Dyrekcja:

NAKŁ.: LUD. SPÓŁN.

Kraków.

Biblioteka Jagiellońska

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 7.00
z dostawą do domu ... „ 5.50
na prowincji ..... „ 5.50
za granicą ..... „ 8.00

25 Groszy
Cena egz. pojed. w całej Polsce

Administacja: Lwów, Szajnochy 2.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER

Manifestacje P.P.S. w całym kraju

Zwycięstwo socjalistów w wyborach samorz. w Płocku i Sochaczewie.

PŁOCK 11. listop. (A. W.) Wczoraj odbyły się wybory do rady miejskiej. Po szczególne ugrupowania zdobyły następujące ilości mandatów: Polski Blok Gosp. 8, PPS, CKW, 9, Frakcja rew. 3, Lista przedmieść 1, Poale Sijon 1, Bund 2, Żydzi ortodoksi 1, sjonisci 1.

WARSZAWA 11. listop. (tel. wł.) W wyborach do Rady miejskiej w Sochaczewie PPS. zdobyła 8 mandatów, Polski Bl. Gospod. (Endecja i Sanacja) — 8 mand., Żydzi — 5 mand., BBS. — 2 mand. i komuniści 1 mand.

—o—

Wielkie zwycięstwo socjalistów austriackich w wyborach samorządowych.

Porażka Heimwehry.

IEDEN, 11. 11. (AW.). W wyborach gm. do reprezentacji miejskich które odbyły się ostatnio w 1718 gminach Dolnej Austrii socjaliści — jak się zdaje odnieśli dość znaczne zwycięstwo. Wybory odbyły się w spokoju. Heimwehrowcy odnieśli klęskę, która dowodzi, że ruch nacjona-

listyczny nie ogarnia tak szerokiego kół ludności austriackiej, jak twierdzą jego przywódcy.

Zakazane manifestacje grzybowskie.

W STANISŁAWOWIE — starostwo zakazało urzędzenia pochodu i zgromadzenia. Odbyło się poufne zebranie informacyjne za zaproszeniami.

—o—

W KALUSZU — zakazano urzędzenia pochodu, natomiast zezwolono na zgromadzenie. Jednak policja otoczyła Dom Robotniczy, gdzie miała być urządzona akademja i nikogo nie wpuściła do wewnątrz. Zgromadzeni robotnicy ze śpiewem „Czerwonego sztandaru” musieli się rozjechać.

—o—

W SAMBORZE — zakazano urzędzenia pochodu i zgromadzenia.

—o—

W WYGODZIE — zakazano urzędzenia pochodu i zgromadzenia. Urządzono jednak w Domu Robotniczym zebranie informacyjne, które musiano przerwać ze względu na przeszkody ze strony policji.

Ewakuacja Koblencji.

(w Nadrenji) przez wojska francuskie. W akcie zdejmowania trójkolorowej chorągwi francuskiej z gmachu rządowego, brali udział oficerowie francuscy.

Australia za wznowieniem stosunków z Sowietami.

LONDYN, 11. 11. (A. W.). Rząd australijski wypowiedział się za wznowieniem stosunków z Rosją sowiecką. Sowiety wydelegować mają w najbliższym już czasie do Australii swego zastępcę dyplomatycznego.

OBCHODY ROCZNICY ZAWIESZENIA BRONI.

PARYŻ, 11. listop. (Pat.) Dziś w godzinach rannych odbył się tu obchód rocznicy zawieszenia broni.

LONDYN, 11. listop. (Pat.) Dzisiejszy obchód rocznicy zawieszenia broni miał uroczysty przebieg.

—o—

ZŁOŻA ZŁOTA I PLATYNY W MACEDONJI.

ATENY, 11. listop. (A. W.) W okolicy miejscowości Katerini w Macedonji natrafiono na bogate złoża złota i platyny. Kruszcze te znajdują się na obszarze 3 km.

Wielka manifestacja wolnościowa we Lwowie.

Demonstracja na placu Gosiewskiego. -- Pochód przez ulice miasta.

Cała Polska Robotnicza w dniu niedzielnym była pod znakiem uroczystości 25-lecia manifestacji zbrojnej P. P. S. na placu Grzybowskim w Warszawie 13. listopada 1904 r. Wszędzie, gdzie znajdują się większe skupienia robotnicze, P. P. S. rocznicę tę obchodziła uroczystości. Nje obeczo się jednak i bez zgrzytów. W niektórych miejscowościach jak np. w Stanisławowie, Samborze i Wygodzje

zakazano urządzania uroczystości.

Klasie pracującej tych miejscowości nie wiadomo z jakich powodów nje wolno było uczcić pamięci bohaterskiej walki o wolność narodu.

W szczególnie trudnych warunkach P. P. S. urządzała uroczystość tę we Lwowie. Afisz, zawiadamiający o tej uroczystości, został **skonfiskowany**. Dopiero w sobotę rozlepiono afisze o **lakonicznej treści**. „Dziennik Ludowy“ w ubiegłym tygodniu został **kilkakrotnie skonfiskowany**, tak, że wiadomość o manifestacji **nie do wszystkich dotarła**. Także odezwa uległa konfiskacji. Utrudniano przybycie organizacji z okolicznych wsi.

Mimo powyższe trudności, uroczystość niedzielna w naszym mieście wypadła wspaniale. Była ona nietylko wyrazem hołdu dla bojowników o wolność z 1904 r., ale wielką, spontaniczną manifestacją lwowskiej klasy pracującej na rzecz P. P. S. Niedzielny dzień był świadectwem, iż

P. P. S. sprawuje niepodziemnie rząd dusz w klasie pracującej.

Na długo przed oznaczoną godziną ze wszystkich stron miasta ściągali na plac Gosiewskiego tłumy robotników, a z lokalów związków zawodowych zdążyły pochody robotnicze z orkiestrami i sztandarami na czele.

Plac Gosiewskiego był zalany ludźmi. Porządek utrzymywała milicja P. P. S.

Na trybunę wszedł tow. red. Szczyrek. Rozległy się potężne tony „Czerwonego Sztandaru“.

W skupieniu i ciszy tow. Szczyrek imieniem O. K. R. zagaił uroczystość, wygłaszając płomiennie przemówienie.

Mówca, oddając hołd bojownikom po ległym o wolność i niepodległość na placu Grzybowskim wskazał, iż na P. P. S. przypada wielki obowiązek

spełnienia testamentu hasel, w imię których polska klasa pracująca wyruszyła do walki z carem.

Naczelne hasło: niepodległość zostało zrealizowane. Dziś wobec groźby unicestwienia demokracji proletarjat polski

musi skupić się w szeregach i stać na straży swoich praw polityczno-społecznych,

których utrata groziłaby ruiną polskiej klasie pracującej.

Do przydyjmu weszli tow.: Lisiewicz, Żelazkiewicz, dr. Hersztal i M. Hankiewicz.

Zabrał głos tow. poseł Hausner.

Mówca przedstawia straszliwe warunki życia polskiego przed 25 laty pod zaborem rosyjskim. Społeczeństwo polskie jakgdyby skostniało w panczeru niewoli. Zdawało się, iż życie i duch narodu polskiego zamarły. Dopiero krwawa manifestacja P. P. S. na placu Grzybowskim wstrząsnęła społeczeństwem, świadcząc, iż w podziemiu jego kuje się potężną broń przeciwko caratowi. P. P. S. była tą nową siłą, która z czasem przygotowała grunt pod państwo polskie.

Jesteśmy świadkami **wielkiego pochodu socjalizmu światowego**. Socjaliści zdobywają władzę w największych państwach. I Polska

nie będzie się mogła oprzeć potężnej fali socjalizmu,

który łamiąc wszystkie zapory kroczy do zwycięstwa.

Z kolei przemówił imieniem młodzieży tow. **Haduch**, który stwierdził, iż młodzież robotnicza wiodzi jedyną ostoję lepszej przyszłości w P. P. S., oraz tow. dr. **Hersztal**, który wskazał na zadania i obowiązki socjalizmu w chwili obecnej.

Tow. **Ermich** odczytał następnie następującą rezolucję:

Zgromadzonj na uroczystej manifestacji w dniu 10. listopada 1929 r. proletarjat m. Lwowa w 25-tą rocznicę

zbrojnego Czynu proletarjatu Warszawy, na pl. Grzybowskim o Wolność Narodu składa hołd i cześć bohaterom.

którzy nieustraszenie i ofiarnie rzucili się w wir nierównej walki.

Składamy najgłębsze wyrazy czci Tym, którzy z pieśnią Czerwonego Sztandaru na ustach

nie wstępnili się więzieniu, wugnania, i szubienic,

którzy bohatersko o wielkie ideały ginęli na stokach cytadeli.

Zorganizowany proletarjat,

jako spadkobierca Ich Wielkiego Czynu

ujmuje w swe krzepkie dłonie skrwawione Czerwone Sztandary i w bratnim uścisku z całą Masą Ludową Polski, w tę dzisiejszą rocznicę

przysięga,

że w walce **nie spocznie**, póki wielkie hasła

Wolności, Równości i Braterstwa

nie staną się treścią ustroju i życia Polski, **dopóki Republika Polska nie stanie się źródłem prawa Mas Pracujących.**

Nie spoczniemy w walce dopóki Polska nie będzie taką, o jakiej marzyli bohaterscy uczestnicy krwawej manifestacji grzybowskiej.

Nie spoczniemy dopóki na ziemiach Niepodległej Polski, przesiąkniętych krwią ofiarną Bojowców P. P. S. i łzami męczenników nje zatrzymuje

Polska Ludu Pracującego, Polska Demokratyczna, Polska Chłopsko-Robotnicza.

Niech żyje P. P. S.!

Rezolucję tę przyjęto długotrwałymi oklaskami, podobnie jak i przemówienia mówców.

Do marszałka sejmu tow. **Daszyńskiego** uchwalono wysłać następującą depezę:

„Manifestujący uroczystie Lwów przesyła wyrazy hołdu wołowi proletarjatu polskiego“.

Nazwisko tow. Daszyńskiego było przedmiotem seraczych owacji.

Uroczystość zakończył „Czerwony Sztandar“, poczem uformował się imponujący pochód, który przeszedł ulicami Zieloną, Zyblikiewicza, Mikołają, Akademicką, pl. Marjackim, Legjonów pod Teatr Wielki, gdzie miał się rozwiązać. Tu jednak poraz pierwszy we Lwowie zdarzył się fakt, iż skonsygnowana policja

nie dopuściła pochodu pod teatr.

Pochód przez ulice miasta był imponujący. Siegał od gmachu teatru aż do wylotu ul. Akademickiej. Fachowcy obliczają, iż w pochodzie **wzięto udział 5000 ludzi.**

Taka ilość uczestników w pochodzie ma tem większe znaczenie, że praca w zakładach jak np. 1 maja nie została przerwana, że szersza agitacja z powodu konfiskat była u-

niemożliwiona. Pozatem b. wielu uczestników szło chodnikiem poza pochodem.

Znamienny nastrój panował na ulicach. Olbrzymie tłumy publiczności na chodnikach odnosiły się z sympatją do pochodu, czemu wielu dawało wyraz. W czasie odgrywania „Czerwonego Sztandaru“ i okrzyków na cześć tow. Daszyńskiego ludzie odślaniali głowy i podejmowali okrzyki z entuzjazmem.

To wyraźne solidaryzowanie się wielotysięcznych tłumów z pochodem jest wyrazem nastrojów, nurtują-

cych społeczeństwo.

Pochód rozwiązał się na pl. Gołuchowskich przy dźwiękach orkiestri i pieśni „Czerwonego Sztandaru“.

Porządek tak manifestacji na pl. Gosiewskiego, jak i w czasie pochodu był wzorowy. Czuwała nad nim milicja PPS.

Na wszystkich uczestnikach manifestacja wywarła niezatarte wrażenie. Była ona potężnym bodźcem dla proletariatu lwowskiego w walce o nową, lepszą przyszłość — o socjalizm.

Uroczysta akademja.

Dla upamiętnienia wypadków i uczczenia poległych bojowników na placu Grzybowskiim odbyła się wieczorem w lokalu partyjnym przy ul. Rutowskiego uroczysta akademja.

Po wspólnem wystąpieniu „Chóru Drukarzy“ i „Chóru Robotn.“ zagał akademję tow. red. *Szczyrek*, wskazując w imię krwi poległych o wolność bojowników na konieczność zrealizowania ich testamentu.

Następnie tow. *Ermich* wygłosił

obszerny referat o przebiegu i znaczeniu walk na pl. Grzybowskiim w życiu Partji i społeczeństwa.

Z kolei nastąpiła część muzyczno-wokalna. Artystka teatrów m. p. *Zofja Barwińska* wykonała pięknie dwie deklamacje. Tow. *Prus* odśpiewał b. ładnie kilka pieśni, tow. *Hupert* koncertował na fortepianie, a następnie na wiolonczeli.

Zakończył akademję „Chór Robotniczy“.

Jak to za czasów dyktatora uprawiano korupcję i nadużycia.

Litwa stoi pod znakiem sensacyjnych procesów, które zapoczątkowała sprawa prałata Olszewskiego, oskarżonego o zamordowanie swojej kochanki. Proces o którym w swoim czasie szeroko pisaliśmy skończył się skazaniem wysokiego dostojnika kościelnego na 8-letnie więzienie. Olszewski to charakterystyczny symbol regimu litewskiego opartego przez chrześcijańsko - społecznych, którzy każdą podłość swoją pokrywali „chrześcijańską miłością bliźniego“.

Niemniej dosadnym obrazem tego, kto za czasów Waldemarasza rządził Litwą, jest proces przed kowieńskim sądem wojennym, wytoczony sojusznikom chrześcijańsko - społecznym „wybawców“ ojczyzny — przedstawicielom bogatych chłopów, posłowi na Sejm dr. *Draugelisowi* i przywódcy chłopskiemu *Mikszisowi*.

Obaj robili doskonale interesy na dostarczaniu armji kiepskiej słoniny, dopuszczając się przytem najzwyczajniejszych nadużyć.

Takich procesów, których bohaterami są przedstawiciele obu rządzących partji jest na Litwie dzisiaj szereg. Sam *Waldemaras* doskonale umiał materialnie wykorzystywać swoją władzę.

Rząd domaga się od niego zdania rachunków za pobrane sumy z funduszu dyktatorskiego.

W związku z tem aresztowano jego

kochankę, którą następnie wydalono z kraju.

Największą chyba sensacją jest to, że *Waldemaras*, owe „słońce“ Litwy, o którym myślano, że bez niego Litwa „zginie“ usunięty został niechlubnie od wszelkiej władzy i pozbawiony wszelkiego wpływu na losy państwa. Masy ludowe Litwy dochodzą do przekonania, że zarówno opieka „chrześcijańskich“ dyktatorów, jak i zwolenników wójskowego regimu jest bezwzględnie szkodliwą dla państwa.

Dojrzeła myśl, że należy czemprędzej usunąć ludzi, którzy żyją w myśl maksymy „Pięknie jest pracować dla ojczyzny, jeszcze piękniej jednak zdobyć przy tem dla siebie miliony“.

Jubileusz Grzybowski w rozumieniu dzisiejszej „frakcji rewol.“

Odszczepieńcy z PPS, niewiadomo dlaczego zwący się „frakcją rewolucyjną“ urządzili też manifestację jubileuszową, ale tylko w Warszawie przybrały one poważniejsze rozmiary. Imprezy te miały jednak raczej charakter urzędowy, a nadawali im piętno ci, którzy już od lat z socjalizmem nie mają nic wspólnego. — Fakt, że akademji frakcyjnej w War-

Każdy może się wzbogacić,

kto zakupi LOS I-ej klasy

w największej i najszczęśliwszej Kolekturze Loterii Państwowej

„NADZIEJA“

Lwów, Sykstuska 6

Główna wygrana 750.000 złotych

Pozatem wygrane po Zł. 350.000, 250.000, 150.000, 100.000, 80.000, 75.000, 60.000, 50.000, 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 i t. d., i t. d., na ogólną sumę

32.000 000 złotych

Co drugi los wygrywa!

Ceny losów: Cwiartka — zł. 10, Połówka — zł. 20, Cały — z. 40.

Ciągnięcie już 14 i 15 b. m.

Pomimo podwyższenia ilości wygranych, ceny losów pozostały niezmiennione, Loteria Państwowa jest zatem obecnie najkorzystniejsza na świecie. Zamów los jeszcze dziś, a szczęście Cię nie ominie! Losy wysyłamy wraz z blankietem P. K. O. na przesyłkę należytości, wolną od porta.

szawie przyzował min. *Prystor*, jest tak wymowny i nie wymagający komentarzy, że samo jego stwierdzenie dostatecznie wypukła charakter tej manifestacji, której najzupełniej obcą była dawna i dzisiejsza PPS.

Poza Warszawą odszczepieńcy frakcyjni naogół nie dali znaku życia, a gdzie próbowali, występ ich skoń-

czył się kompromitacją.

We Lwowie afiszami zapowiadzili akademję w małej sali Muzeum przemysłowego i pochód pod pomnik Mickiewicza. W rozsyłanych masowo zaproszeniach skromnie dodawali, że w razie niepogody, pochód się nie odbędzie. Na akademji było dokład-

nie 63 osób, z tego połowa świeżo przyjętych do Kasy chorych z kom. Nadzieją na czele, reszta kandydaci na opróżnione posady. Wbrew życzeniu organizatorów deszcz nie chciał padać, ale pochodu nie było z braku uczestników.

—o—

Manifestacja na placu Grzybowskiem w Warszawie.

WARSZAWA, 11. 11. (tel. wł.). Od rana ulice Warszawy zaroily się od robotników, spieszących na zbiórki dzielnicowe. Na pl. Bankowy po godz. 11-tej nadeciągają pochody ze wszystkich dzielnic wreszcie długa linja pochodu rusza na plac Grzybowski.

Na pl. Grzybowskiem zebrał się tłum widzów, czekając nadejścia pochodu. — Wreszcie w oddali zamajaczyły czerwone sztandary.

Ukazały się pierwsze zastępy pochodu, ciągnącego się hen... daleko; wszyscy uczestnicy poważni, wzruszeni, maszerujący rażno, że starą, rewolucyjną pieśnią na ustach!

W uroczystej manifestacji na placu Grzybowskiem wzięło udział prawie 6.000 osób.

Uroczystość rozpoczęła orkiestra odegraniem „Czerwonego Sztandaru“. W pięknych, pełnych wzruszenia słowach przemawiali tow. tow. pos. Tomasz Arciszewski, pos. Norbert Barłjcki, pos. Mieczysław Niedziałkowski i pos. Adam Pragier.

Przemówienia wygłoszono z trzech trybun, otoczonych sztandarami. Słuchano z przejęciem o bohaterach rewolucji, którzy życie swoje ponieśli w ofierze w walce o Niepodległość i Socjalizm...

Grzmiącemi oklaskami dziękowano mówcom za przemówienia.

I znów uformował się czwórka mi pochód, który ze śpiewem i muzyką przeszedł ulicami — aż do lokalu Zw. zaw. Robotników Przem. Metalowego, gdzie rozwiązał się, po przemówieniu pos. tow. Arciszewskiego.

Ze wszystkich piersi rozległy się — pełne uniesienia i mocy — okrzyki: „Niech żyje demokratyczna wolna Polska ludowa“; „Niech żyje parlament“; „Niech żyje PPS.“; — „Niech żyje marszałek Daszyński“.

OBCHÓD BBS.

Wczoraj na placu Grzybowskiem manifestowali również hebesowcy. Zgromadzenie ich liczyło najwyżej 2000 osób, mimo, że wśród manifestantów widziano wiele mundurów strzeleckich. Świadczy to, że w ostatnich czasach BBS. poniosła faktyczną klęskę i utraciła wpływy na masy robotnicze nawet w Warszawie.

Tysiące ludzi zginęło pod lawą.

NOWY YORK, 11. listop. (A. W.) Pod lawą, po wielkim wybuchu wulkanu Santa Maria w Guatemali spoczywają setki zabitych. Ogólna liczba ofiar obliczona jest na tysiące. Odkopywanie zasypanych osiedli jest w obecnej chwili niemożliwe.

NOWY WYBUCH WULKANU W GUATEMALI.

NOWY YORK, 11. listop. (Pat.) Donoszą z Guatemali o nowym wybuchu wulkanu Santa Maria. Jak przypuszczają na wulkanie utworzył się nowy krater.

Bunt młodocianych przestępców w więzieniu

BERLIN, 11. 11. (AW.). W więzieniu przydzium policji wybuchł bunt młodocianych przestępców z powodu zakazu palenia tytoniu. — Podburzeni przez starszych więźniów młodzi chłopcy odkręcili kurki od

wodociągów, połamali stoły i krzesła, powybijali szyby i zabarykadowali drzwi. Nim zdołano wyważyć drzwi woda sięgała już poziomu okien.

—:—

Katastrofa samolotu pocztowego

PARYŻ, 11. 11. (AW.). Samolot pocztowy Paryż-Strassburg w Alzacji za miastem Barle Duc zbłądził w gęstych mgłach i uderzył o wierz-

chołki drzew lasu tak, że został po części rozbity. Nastąpiła eksplozja benzyny, samolot spadł, a pilot i towarzyszący mu mechanik zostali na miejscu zabici.

Katastrofa kolejowa pod Krakowem.

15 osób rannych.

KRAKÓW, 11. 11. (AW.). Dziś o godz. 6⁵² rano przed stacją Bieżanów wydarzyła się katastrofa kolejowa. Pociąg kursujący na linii Lublin-Kraków zderzył się z wozem motorowym kursującym na linii Kraków-Wieliczka. Dzięki przytomności umysłu maszynisty pociągu osobowego, który zdołał opanować sytuację, katastrofa nie przybrała więk-

szych rozmiarów, zagrażało bowiem całkowite strzaskanie całego wozu motorowego. Parowóz pociągu osobowego został poważnie uszkodzony. Wóz motorowy nie nadaje się do użytku. Około 15 osób odniosło lżejsze lub cięższe obrażenia. Ruch na linii Kraków-Lwów w ciągu 3 godz. był przerwany.

—:—

Do naszych Czytelników!

Wobec niezmiernie trudnych warunków, w jakich obecnie wydawnictwo „Dziennika Ludowego“ prowadzimy, wobec wielkich strat, jakie ponosić musimy z powodów od nas niezależnych, o których ze zrozumiałych powodów nawet pisać nie możemy, z prawdziwą przykrością zdecydowaliśmy się na chwilowe i nieznaczne zredukowanie objętości pisma. „Dziennik Ludowy“ obejmować będzie 12 stron, w niedzielę 16 stron druku. Gdy tylko wrócą normalne stosunki, rozszerzymy odpowiednio rozmiary pisma.

Wydawnictwo „Dziennika Lud.“

MANIFESTACJE SOCJALISTYCZNE W WIEDNIU.

WIEDŃ, 11. listop. (A. W.) Z powodu święta państwowego odbędzie się w dniu 12. b. m. przedpołudniem pochód socjalistyczny przez Ringstrasse. Komuniści zapowiadają również pochód manifestacyjny, jednakowoż polieja oświadczyła, że nie dopuści do jakiegokolwiek manifestacji komunistycznej

—o—

12 ROBOTNIKÓW POD KOŁAMI LOKOMOTYWY.

HAMBURG, 11. list. (Pat.) Wczoraj nad ranem lokomotywa pociągu pospiesznego najechała na grupę robotników, zajętych na torze kolejowym w pobliżu dworca głównego w Altonie. 4 osoby poniosły śmierć na miejscu, zaś 8 ciężko rannych odwieziono do szpitala.

BURZA W NORWEGII.

KOPENHAGA, 11. list. (A. W.) Z Oslo donoszą, że szalała tam groźna burza. Komunikacja telefoniczna i telegraficzna została przerwana. Z wielu domów huragan pożywał dachy. W głębi ładu norweskiego spadły duże śniegi.

Wspaniała manifestacja 120.000 robotników.

Z okazji strajku demonstracyjnego górników górnośląskich czytamy w katowickiej „Gazecie Robotniczej“:

„Wspaniałą lekcję solidarności górnośląskiego robotnika otrzymali wszyscy ci, którzy nie wierzili, że proletarijat śląski zdolny jest do przeprowadzenia masowej akcji. Około 120.000 robotników wystąpiło w środę do akcji, manifestując przeciwko krzywdzie, jaka spotyka robotnika śląskiego od r. 1926.

Od tego bowiem roku datuje się historia z wyrokami Komisji Arbitrażowej, które nie są wyrokami sprawiedliwymi, lecz dyktaturą woli baronów węglowych.

120.000 robotników stanęło do akcji na zew związków zawodowych i 120.000 robotników przystąpiło na drugi dzień do pracy. Klasa robotnicza Górnego Śląska wykazała wspaniałą dyscyplinę. Jako armia, znakomicie zdyscyplinowana i wyszkolona, spełnili robotnicy sprawnie i sprężyście wskazania organizacji zawodowych.

Wrażenie tej wspaniałej manifestacji robotniczej było ogromne. Zarówno dla

baronów węglowych, jakież dla wszystkich tych, którzy chcieli za wszelką cenę przeszkodzić strajkowi demonstracyjnemu. Masy robotnicze ruszyły!

Jeszcze jedną rzecz ustalił przebieg strajku. Mianowicie, że Generalna Federacja, ten twór sanacyjny, nie ma żadnego wpływu na G. Śląsku.

Czynniki mjarodajne zdają sobie dzisiaj chyba sprawę z rzeczywistej sytuacji na Śląsku. Wszak mogły się przekonać, że robotnicy nastroszeni są wrogo do sanacji. Faktem bowiem jest, że w nastroszeniach strajkowych odgrywała wielką rolę niechęć do obecnych stosunków politycznych.

Śmieszne było twierdzenie Federacji sanacyjnej, że robotnicy nie powinni strajkować, bo akcja ma podłoże polityczne. Może właśnie dlatego, że sanacja stworzyła politykę, udał się strajk tak wspaniale?

Wypadki polityczne nie były bez wpływu na decyzję klasy robotniczej.

Masy górnośląskie ruszyły! 120.000 robotników stanęło karnie w szeregach wielkiej armii robotniczej na Śląsku“.

Zgon najstarszego oficera b. Austrii.

gen. Antoniego Galgotzy'ego, który zmarł w Wiedniu w 93 roku życia. Galgotzy za czasów przedwojennych był przez dłuższy czas komendantem korpusu w Przemyślu. Wśród ogółu polskiego i wśród wojska nie cieszył się popularnością z powodu swej brutalnej, żołdackiej natury.

PASTA DO ZĘBÓW ANIIBA DENTOSAN NIE PSUJE EMALJI
S.P. O.O. WARSZAWA

OSYP DYMOW.

Pomyłka.

(Ciąg galszy).

— Czekaj... musimy zatrzeć ślady — zwróciłem uwagę.

Zrobiliśmy to, oddalając się tyłem. Staraliśmy się zostawić jak najwyraźniejsze odciski. Miało to na celu, aby ludzie, którzyby nas chcieli śledzić, odnieśli wrażenie, że nie wróciliśmy do miasta, lecz zniknęliśmy na zawsze w lesie. Jakiś żołnierz, wracający z miasta do koszar, ujrzał, jak zachowując poważne miny, posuwamy się tyłem. Dzisiaj jeszcze przypominam sobie jego zdziwioną twarz; stanął i patrzył z otwartymi ustami, jak dwaj zziębnięci gimnazjaliści wbrew wszelkim prawom organizmu i logiki idą, odwróciwszy tyłem do kierunku, w którym zmierzają.

W rok potem, gdy sobie przypomniałem ten wypadek, ogarnął mnie prawie bolesny wstyd. Widziałem do-

kładnie zdumioną twarz żołnierza i jego otwarte szeroko usta. Widziałem znówu dwóch nierozsądnych chłopców, chcących naiwnie zwiścić nieprzyjaciela, który nie istniał wogóle. Przez długi czas potem, do moich lat uniwersyteckich, to niewinne wspomnienie wyprowadzało mnie z równowagi.

Odmierzone, monotonne życie w gimnazjum toczyło się tysiącami torem. O w pół do dziewiątej dawał się słyszeć stary dzwon; gimnazjaliści w szarych płaszczach z srebrnymi guzikami zdążali ze wszystkich stron do wysokiego białego budynku, wyglądającego tak obrzydliwie, że nie chciało się nań nawet patrzeć.

Monotonnie, nudno pętał czas w naszej klasie. Daniel Pfastowicz udawał, że nie spostrzega Sakhelskiego i nigdy nie wywoływał jego nazwiska. Biedny Kostja stawał się coraz bardziej nerwowy. Zbliżał się koniec kwartału. Do wtorku, o którym mówił mi Kostja, było jeszcze dwa dni. Z niepokojem i drżeniem czekałem, co się stanie... i nagle stało się coś, co prądowi wypadków nadało całkiem inny kierunek.

IV.

W naszym małym miasteczku prowincjonalnym — mieszkał niejaki Frank; posiadał on dwie tkalnie. — Jedna znajdowała się koło wału kolejowego na przedmieściu, druga obok naszego Gimnazjum, tuż naprzeciw dziecizna. Corocznie i to prawie o jednym i tym samym czasie w fabrykach tych wybuchał pożar, tak w tej koło wału, jak i w tej, która stała koło gimnazjum. W mieście przyzwyczajono się już do tego i nikt się temu nie dziwił.

Tym razem przyszła kolej na pożar w fabryce koło naszego Gimnazjum. Ogień wybuchł w niedzielę około 6-tej popołudniu. Według zwyczaju — a raczej według zwyczaju Franków — pożar przybrał wielkie rozmiary. Z ogromnym hałasem, turkotem, trąbami nadjechała straż pożarna i majestatycznie udała się na miejsce katastrofy.

Niebawem nadjechał też policmajster. Zanim jeszcze woźnica wstrzymał konie, zeskoczył, rycząc:

— Gdzie jest Frank? Trzeba go natychmiast aresztować!

(C. d. n.)

KORESPONDENTKA

wystarczy na zamówienie losów LOTERJI KLASOWEJ.

CIĄNIENIE już 14. i 15. b. m.

1/4 losu — 10 zł. 1/2 losu — 20 zł. 1/1 losu — 40 zł.

Po otrzymaniu zamówienia przesyłamy losy i dołączamy czek P. K. O. wolny od porta.

Dom Bankowy Schütz i Chajes, Lwów.

Kontrola nad gospodarką finansową

W „Robotniku“ z dnia 7. b. m. nr. 322 ogłoszony został poniższy artykuł, który przedrukowany został w „Naprzodzie“ dnia 9. b. m. W obu miejscowościach cenzura tego artykułu nie skonfiskowała.

Ukazał się w druku monumentalny tom p. t. „Uwagi kontroli państwowej o zamknięciach rachunkowych i wykonaniu budżetu za rok 1927/28.

Ten ogromny tom, wydany przez Najwyższą Izbę Kontroli, zawiera mnóstwo ciekawego materiału, a wnioski są formułowane nadzwyczaj ostrożnie, a nawet — powiedzmy — *bojaźliwie*. Prezesem Izby jest p. Wróblewski, znany ze swych wystąpień w Sejmie podczas dyskusji nad kwestją kredytów dodatkowych.

Mimo całą ostrożność Izby, *cyfry głośno mówią!* Pamiętajmy przytem, że rok budżetowy 1927/28 jest właśnie „typowym“ rokiem „sanacyjnej“ gospodarki budżetowej.

Weźmy dziś narazie kilka ważniejszych cyfr.

Przedewszystkiem, ile wogóle wynosiły wydatki w roku sprawozdawczym 1927/28? Otóż w dziale „Administracja“ (a więc bez monopolów i przedsiębiorstw państwowych) wydatki wyniosły razem 2 i pół miljarda zł., podczas gdy w roku poprzednim 1926/27 tylko 1,9 miljarda, a w roku 1925 — 1,8 miljarda. Mamy zatem

nagle ogromne zwiększenie budżetu.

Teraz drugie pytanie. Czy istotnie wydano pieniądze narodu na takie cele i w takiej kwocie, jak przedstawiciele narodu uchwalili?

Jak wiadomo — nie.

Ustawę skarbową *przekroczono* w dziale „Administracja“ o

563 (przeszło) miliony.

Oprócz tego już nie w dziale „Administracja“, lecz w „przedsiębiorstwach państwowych“ — otwarto wbrew ustawie skarbowej kredyty na dopłaty do niektórych przedsiębiorstw w kwocie 15 milionów. — Razem więc wydatków, popełnionych wbrew ustawie — mamy 579 milj. złotych.

Zostałmy jednak w grupie „Administracja“. Skoro wydatkowano 2,5 miljarda, a z tego 563 milj., czyli

jeńną piątą nielegalnie,

cały budżet staje się niemal fikcją. Z każdych 5 złotych 1 złoty był wydawany wbrew ustawie.

Jak wiadomo, to naruszenie ustawy stało się podstawą głośnej „Sprawy min. Czechowicza“. Dotychczas cytowane pół miljarda nie są zalegalizowane.

To jest sprawa główna. Daje ona pojęcie o „sanacji“ całego budżetu. Ale czy to już wszystko? Bynajmniej.

Według uchwalonej przez Sejm ustawy skarbowej, prezydium Rady ministrów otrzymało jako fundusz dyspozycyjny 200 tys. W okresie ubiegłym (26—7) istotnie wydano 200 tys. Ileż wydano w okresie sprawozdawczym 27—8? Nie mniej i nie więcej, tylko — 8 milionów.

Rozumie się, oprócz przyznanych 200 tys. Czyli razem udzielono prezyjum kredytów na kwotę

8,2 milj. w rubryce funduszu dyspozycyjnego.

A ile wogóle wyniosły wydatki (wszystkie) prezydium rady ministrów? (razem z funduszem dyspozycyjnym). Ogółem — 9 milionów. Czyli, w kredytach prezydium fundusz dyspozycyjny zjada prawie cały budżet A ile wydało prezydium w okresie poprzednim 26—7? Tylko 1 (jeden) milion. Albowiem nie było wówczas owych 8 milionów dodatkowych w rubryce dyspozycyjnej.

Te 8 milionów, powiada nasza księga, zostały otwarte jako kredyt na posiedzeniu Rady min. z dnia

10. lutego 1928 r., tuż przed wyborami do Sejmu.

Ciekawe, że właśnie dopiero pod sam koniec okresu budżetowego — (kończy się w marcu) Rada ministrów uchwaliła te 8 milionów. Czy były potrzebne właśnie na ostatnie 2 miesiące roku budżetowego i dlaczego? Księga Kontroli nie wyjaśnia nam nic w tej mierze, bo — powiada — fundusze dyspozycyjne Kon-

troli państwowej nie podlegają.

Jeśli ustawa przyznała prezydium Rady ministrów kredyty w kwocie 1,8 miliona, a faktycznie prezydium ponadto wydało (według zamknięć rachunkowych, nie kredytów) 8,1 milionów, — jaki stanowi to procent przekroczenia? Według księgi Kontroli, w prezydium Rady ministrów faktyczne wydatki stanowiły 448 proc. (!!) przyznanych przez Sejm w ustawie skarbowej kredytów.

Przekroczenie więc jest pięciokrotne.

Księga Kontroli (str. 236) melancholijnie dodaje: „Dokonane wydatki stanowią przekroczenie, które podlega ulegalizowaniu w drodze ustawodawczej“.

Dopiero „podlega“... Ale jeśli faktycznie wydano prawie pięciokrotnie więcej, niż Sejm uchwalił (i to w funduszu dyspozycyjnym, żadnej kontroli nie podlegającym), cóż właściwie zostaje z legalnością budżetowania? To już nie są żadne „luzy“, lecz istotne „odłożenie całej książki (ustawy skarbowej) na bok“.

Cóż na to Najwyższa Izba Kontroli?

Po dokładnem zbadaniu całego pierwszego sanacyjnego budżetu — (bliżej 1000 wielkich stronic) Izba musi przystąpić do postawienia (dla Sejmu) wniosku o absolutorjum dla rządu? Tak dzieje się każdego roku, w myśl konstytucji.

W poprzednich latach, przed sanacją Izba stawiała taki wniosek (choćby z zastrzeżeniami), ale teraz tego uczynić nie może. Potężnie zabrzmiał głos Sejmu, głos opinii, głos Kontroli Społecznej. I Izba kontroli mimo całą swoją ostrożność (str. 103) na posiedzeniu 1. sierpnia 1929 wprawdzie uchwaliła, że „nie widzi przeszkód“ do uchwalenia rządowi absolutorjum co do finansowej gospodarki za r. 1927/8 „w zakresie, do jakiego uprawniała rząd ustawa skarbową z 22. marca 1927 r.

Ale... W stosunku do a) wydatków z nieobjętych budżetem kredytów w wysokości 579 milionów; b) wydatków, dokonanych z sumy 14 milj. (niezgodne z ustawą przeniesienia) etc. etc.

„Kolegium Najwyższej Izby Kontroli nie może postawić wniosku o udzielenie rządowi absolutorjum wobec tego, że powyższe wydatki, jako niezgodne z ustawą skarbową, wymagają legalizacji w drodze ustawodawczej“.

A więc „nie może“! Nawet nie Sejm, lecz Izba Kontroli, nie może postawić wniosku o absolutorjum!...

Taka jest obiektywna ocena pierwszego „sanacyjnego“ budżetu — ze strony Izby Kontroli.

Głośnem echem odbije się ta sprawiedliwa ocena na wszystkich krajach Polski.

Kazimierz Czapinski.

Co i owo.

W tych ciężkich czasach przejmujemy się słowami „spadek“ czy „upadek“ a słowa „wzrost“, „rozwój“ itp. podnoszą nas na duchu. Bo „upadek“ to jakby skok w przepaść, a „wzrost“ to przecież jakby wzlot, zwycięstwo a nie klęska.

Okazuje się jednak, że wzrost to nie to samo, co zwycięstwo. A przynajmniej niezawsze jest to to samo. Naprzykład wzrost drożyzny albo wzrost bezrobocia. Dowiadujemy się, że bezrobocie wzrosło w porównaniu z ub. tygodniem o 3.300 osób i wynosi 93.000 zarejestrowanych. Albo: ilość protestów wekslowych w B. Polsk. w październiku wzrosła do 4.47 proc., gdy we wrześniu wynosiła 4.42.

Więc cieszyć się wzrostem, takim wzrostem, jak wymienione?

Pomyślcie sobie! Wszyscy przyznają się teraz do Grzybowa. Byli tam, nie byli, wszystko jedno. Wystarczy, że byli wtedy w Warszawie, że „widzieli“ wszystko, co prawda z daleką i w bezpiecznym ukryciu, wystarczy, że mają jakąś pamiątkową karteczkę z owych czasów — ot, i już tytuł do sławy.

A już humorystyczne wrażenie robią pisma sanacyjno - reakcyjno - faszystowskie zamieszczające sprawozdania z wczorajszych uroczystości w Warszawie. Co te pisma mają wspólnego z ideami proletariatu, który przed dwudziestopięciu laty targnął się na carat, rozpoczął walkę z zaborcami i zarazem walkę z całym niemal społeczeństwem polskim o duszy niewolniczej? I dlaczego dopiero dziś wspominają rocznice, a pomijały ją zupełnie milczeniem przez wszystkie lata ubiegłe? A przecież klasa robotnicza każdego roku manifestowała na cześć tych bojowników o wolność.

A może coś w duszach reakcyjno-sanacyjnych odmieniło się?

Kto chce, niech wierzy, a ja sądzę, że to jest dziś dla tych sfer czysty interes. I dlatego wołam: Precz z rękoma! Od wielkich ideałów, wielkich ofiar i wielkich ludzi!

Minister skarbu mówił o sytuacji finansowej kraju. Uznał, że Polska powinna rozwijać możliwie szybko i możliwie szeroko wymianę wewnętrzną ale — jak mówi — „lekarstwo, które dziś okazuje się pomocnym, jutro stać się może trucizną“.

Należy to rozumieć tak, że nie czas na powiększenie spożycia, kiedy jeszcze trzeba zaciskać pasy.

A prości ludzie wyobrażają sobie, że im większa konsumpcja, tem większa produkcja, tem mniejsze bezrobocie. Wiadać, że prości ludzie myślą się. Widać, że takie lekarstwo, o które walczą ludzie co są bez chleba, albo za mało mają chleba może spowodować zatrucie.

Niemieccy chłopci, emigrujący z Rosji do Kanady.

Jak donosiliśmy wczoraj, kilka tysięcy kolonistów niemieckich, których przodkowie przed 100 przeszło laty osiedlili się w Rosji, rozpoczęło emigrację do Kanady, nie mogąc egzystować dłużej w Rosji z powodu ciężkich warunków bytu. Na rycinie — jedna grupa emigrantów, na dworcu w Kilonji.

Jak żyją rodziny robotnicze?

Institut Gospodarstwa Społecznego, dzięki poparciu klasowych związków zawodowych zebrał szczegółowe dane o warunkach życia robotniczego w Warszawie, Łodzi i Zagłębiu Dąbrowskiem. 343 rodziny robotnicze wypełniły specjalną ankietę Instytutu o warunkach życia robotniczego, ponadto zaś 206 z tych rodzin prowadziło w ciągu całego roku 1927-go dokładne zapiski o swych dochodach i wydatkach. Opracowanie tych danych pozwoliło Instytutowi wydać zbiorowe dzieło o objętości 324 stron, zawierające 203 tablice i t. p.

Odsyłając naszych czytelników po szczegóły, do tej książki (skład główny w Księg. Rob. w Warszawie, t. p. „Warunki życia robotniczego w Warszawie, Łodzi i Zagł. Dabr. w świetle ankiety 1927 roku), postaramy się wybrać 4 oświetlić na zasadzie materiałów zebranych w tej książce — tylko niektóre szczególnie ważne dla klasy robotniczej kwestje.

Stosunki zarobkowe: przeciętny zarobek wg. danych ankiety głowy rodziny wynosi 230 zł. (robotnika wykwalifikowanego), zaś zł. 161 (robotnika niewykwalifikowanego).

Przypomnijmy, że w tym samym czasie minimum kosztów utrzymania

robotniczej rodziny w Warszawie wg. Gł. Urz. Stat. wynosiło około 280 zł. czyli, że

nawet rodziny wykwalifikowanych robotników muszą niedojadać.

A jak ci robotnicy mieszkają? Okazuje się, że w r. 1927 w świetle ankiety nieprzeludnionych mieszkań robotniczych wogóle nie było.

Sypianie po trzy i cztery osoby w jednym łóżku notuje ankieta u 80 rodzin. Trzecia część izb w mieszkaniach robotniczych ponadto była zupełnie pozbawiona słońca. Okazuje się, że n. p. nawet w Warszawie z dobrodziejstw kanalizacji i wodociągów rodziny robotnicze korzystają w bardzo małym stopniu.

Prawie połowa zbadanych mieszkań jest zupełnie pozbawiona wodociągu i zlewu.

Z dotychczasowego dorobku ruchu budowlanego robotnicy wcale nie korzystają: ani jedna ze zbadanych rodzin nie korzystała do r. 1927 z mieszkania w nowych domach.

78.3 proc. rodzin w Warszawie, 82.8 proc. w Łodzi i 64.8 proc. w Zagłębiu korzysta z oświetlenia naffowego!

Czyli: z gazu i elektryczności w Polsce

korzystają jeszcze prawie wyłącznie klasy posiadające.

Z tramwajów do pracy robotnicy również przeważnie nie korzystają, w związku z niskim poziomem płac.

Zwiększa to faktyczny czas, zużytkowany na pracę i tak przekraczający 8 godzin.

Około 30 proc. robotników pracuje w świetle ankiety ponad 8 godzin. Nadużyć w tym względzie niema tylko u drukarzy, dzięki ich silnej organizacji zawodowej. Angielska sobota została faktycznie zniesiona (z nader nielicznymi wyjątkami), jeżeli nawet praca w sobotę trwa 6 godzin, to płacą tylko za te 6 godzin, a nie za całą dniówkę.

Częściowe bezrobocie dotyczyło w Zagł. Dąbr. prawie 40 proc. ogółu badanych robotników. Ustawa o przy musowym ubezpieczeniu w Kasach Chorych obchodzona.

Chyba dosyć? Obraz dostatecznie ponury!

Stąd wniosek: brak w Polsce pilniejszego zadania ponad realizację hasła:

niema płac poniżej kosztów utrzymania,

niema mieszkania bez światła, wody i powietrza.

Wywalczyć te minimum warunków poprawy bytu klasy robotniczej mogą tylko Zw. zawodowe w porozumieniu z innymi formami ruchu robotniczego. Stąd z badań Instytutu Gosp. Społ. musimy wyciągnąć dalszy wniosek: utrwalajmy siłę związków zawodowych. — Rozszerzajmy spółdzielczość. Rozwijajmy robotnicze instytucje oświatowe.

Dr. St. Wróblewski.

OLLESCHAU
kuracyjne najlepsze.

Z opery.

Wznowienie Moniuszki „Hrabiny“.

„Hrabina“ nie jest dramatem, lecz satyrą „trzyaktową historią spodnicy“, jak się dowcipnie wyraził Sikorski w swej krytyce z 1860 roku, przypominającą smutną i ponijającą rolę, jaka część społeczeństwa z epoki „pod Blachą“ odgrywała. Tem więcej, że z mnożeniem przykrych wspomnień wiąże się a przede wszystkim z bolesnym wspomnieniem upadku ojczyzny.

Opera komiczna, nawet z lekkim odzieniem satyry, dzieli akcję na dwa światy: efektownym, ale pełnym niewyrozumiałości słońcem jednego jest Hrabina, jej satelitą ziranconizowały Dzi-dzi. Hrabina, Dzi-dzi i kilku innych śmiało kroczą w mętach ucjch zmysłowych. Upadek ojczyzny, odgłosy nu-

W dobie ciężkiej sytuacji gospodarcz.

Kryzys handlu włókienniczego.

Warszawski sprawozdawca gospodarczy łódzkiego „Głosu Porannego“ donosi:

„Stolica znajduje się już od szeregu tygodni pod znakiem przesilenia, spowodowanego nienotowanym dotychczas zastojem, jaki zapanował ostatnio w handlu. Dotyczy to w pierwszym rzędzie handlu włókienniczego, który przeżywa ciężki kryzys.

Ruch nie tylko w hurcie, ale nawet w detalu prawie zupełnie ustał. Wojażerowie wracają bez zamówień. Nie wypłacalność firm są ostatnio stale na porządku dziennym. Liczba protestów w tej branży stale się zwiększa.

A na poprawę bynajmniej się nie

zanosi. Polski rynek zbożowy, który ma decydujące znaczenie dla handlu włókienniczego wszedł w okres depresji pod względem cen wszystkich zióż, a to pod wpływem trwającej już od szeregu tygodni dużej niżki na rynkach światowych.

Również w innych dziedzinach handlu sytuacja nie przedstawia się korzystnie, przyczem trudno przypuszczać, ażeby w najbliższej przyszłości sytuacja mogła ulec poprawie.

Do tych warunków — dodajmy bardzo ciężkich — będzie się musiał dostosować nie tylko handel, ale i przemysł“.

Niemieckie obszarnictwo przeciw traktatowi handlowemu polsko-niemieckiemu.

Od dłuższego czasu trwające rokowania polsko - niemieckie mające na celu położenie kresu szkodliwej dla Polski i Niemiec wojnie cłowej są solą w oku niemieckich obszarników, którzy czynią wszystko, aby utrudnić i udaremnić podpisanie wspomnianego układu. Nie ulega żadnej wątpliwości, że wielcy potentaci ziemscy niemieccy działają w myśl dobrze zrozumiałych własnych interesów, przeciw żywotnym interesom ludności niemieckiej.

„Vorwärts“ berliński podkreśla, że przemysł niemiecki jest zwolennikiem jaknajszybszego ukończenia rokowań, że narazie zadowoliliby się choćby małym traktatem handlowym, który gwarantowałby obu krajom w myśl klauzuli wzajemnego uprzywilejowania wza-

jemne korzyści i ustępstwa. Tem więcej niezrozumiałą jest nagonka niemieckich obszarników, którzy jeszcze w r. 1928 przez usta swego przedstawiciela hrabiego Keyserlinga oświadczyli, że nie będą przeciwstawiali się zawarciu kontraktu.

Mimo ataków niemieckiego ziemianstwa powinny być raz nareszcie stosunki polsko - niemieckie uregulowane w myśl interesów obu państw.

Wystąpienie niemieckich żubrów jest jaskrawym dowodem, jak właściciele ziemscy cenią interes swego państwa i swojej ludności.

Czas odnowić przedpłatę!

rzy politycznej nie ich nie obchodzą. Sercem drugiego koła jest pan Chorąży, szlagon starej daty, a obok niego zabawny Podczaszyce i rycerski Kazimierz z miłutką Bronią.

Muzyka ma tu dwie twarze. Jedna, pełna wybijającej ozdobności, niejako maska, jaką Moniuszko założył na duchowe swe oblicze; druga to Moniuszko sam, szczerzy, jakim go poznaliśmy w „Halce“. W muzyce swej ujawnia wielką zręczność w charakterystyce dwóch światów.

Z drugiej brzmi prawdziwy sentyment Moniuszki w piosnkach Broni, w polonezie przed trzecim aktem, w porywających arjach Kazimierza i kupletach Chorążego. Z nich przebiega melodia czysto polska, prosta, uczuciowa (dumka Broni), dzielna w rytmie a w nastroju rycerska.

Jedną z tych klasycznych pieśni Moniuszki, z których uderza nuta i rytm staropolskiej melodji, to prześliczna

piosnka mazurowa „Pomnę, ojciec walcin gać“. Styl konwersacyjny trafnie oddał Moniuszko w salonowej rozmowie Hrabiny z Kazimierzem. Arja Hrabiny „Suknio, coś mnie tak ubrała“, jest wzorowana na przykładach francuskich mistrzów, czemu też odpowiada czas i środowisko akcji „Hrabiny“.

Delikatnie i wspaniale przedstawia się polonez „Pan Chorąży“, grany przez trzy wiolonczele, jedną altówkę i jeden kontrabas, jako wstęp do trzeciego aktu a wziął go kompozytor z cyklu swoich „szczęściu polonezów“.

Pierwsza piosnka Broni „O mój dziaduniu!“ i ostatnia „Gdy mi kto z boku wspomni Kazimierza“ ma szczerą i swojską nutę. Arja Hrabiny „On tu przybywa“ oraz arjetta Dzi-dziego „po-co to się myśl nateża“ — ostatnia w stylu Rossiniowskim podana należą do wybitniejszych ustępów tego aktu.

Grd.

Manifestacja P. P. S. w prasie lwowskiej.

Wszystkie pisma lwowskie piszą o naszej niedzielnej manifestacji. — Najskromniej wypadła ona wedle „Słowa Polskiego“: „Przy dźwiękach trzech orkiestr maszerowało około 700 ludzi, w znacznej części z okolicy podmiejskich, głównie z Winnik. W pochodzie zwracała uwagę nieobecność kolejarzy“.

Mimo tej „skromności“ pochodu pisze dalej „Słowo Polskie“: „na placu przed teatrem skonsygnowana była policja, ponadto przygotowano tam dwa hyaranty (!), przy których stali strażacy ogniowi i posterunkowy“.

Szkoda, że sprawozdawca tego pisma nie dodał, że na placu tym stała też przygotowana sikawka straży pożarnej, a plotka głosiła też o bombach gazowych i maskach przygotowanych dla oddziałów policyjnych.

„Chwila“ sjonistyczna, oceniwszy udział manifestantów na 2.000, — w końcu dodaje: „Z balkonu teatru wielkiego dyslokacją oddziałów policyjnych kierowali starosta Klotz, — nacz. Rogowski i insp. Grabowski“ (ten ostatni przybył podobno własnym autem).

„Dziennik Lwowski“ ocenia manifestację na 2.000 ludzi, ale węższy ton minorowy, a w pochodzie widać dużo zwykłych spacerowiczów i ludzi żąnych sensacji, jakie ktoś miał urządzać pod teatrem.

„Gazeta Poranna“ pisze: „OKR. PPS. urządził wielką uroczystość, w której wzięło udział kilka tysięcy osób“. (Organ b. dyr. Reinlandera zna się na tem).

„Lwowski Kurjer Poranny“ pisze: „PPS. urządziła na pl. Gosiewskiego wielkie zgromadzenie, poświęcone 25 leciu wszczęcia walki zbrojnej o Niepodległość Polski. Po zgromadzeniu kilkatusięczny pochód ruszył w stronę teatru“.

„Wiek Nowy“ pisze obszernie o manifestacji, dając prawdziwy jej obraz:

„W dniu wczorajszym PPS w całym kraju urządziła zebrania manifestacyjne z okazji 25-lecia walki z caratem na placu Grzybowski w Warszawie. Również taka manifestacja PPS odbyła się we Lwowie przy udziale kilku tysięcy uczestników, rekrutujących się ze sfer robotniczych i inteligencji, oraz sympatyków PPS

Zebranie odbyło się pod gołym niebem na placu Gosiewskiego. Następnie uformował się olbrzymi pochód. — W pochodzie wystąpiły wszystkie związki zawodowe, organizacje robotnicze i TUR. ze swoimi sztandarami, a nadto trzy orkiestry.

Impomującemu pochodowi tłumnie przyglądali się mieszkańcy, tworząc nieprzerwane szpalery wzdłuż ulic. Pochodowi asystowało kilka oddziałów posterunkowych.

Gdy pochód zbliżał się ku Teatrowi Wielkiemu, policja piesza i konna zamknęła cały plac przed Teatrem, a nadto przy pomocy strażaków pożarnych rozciągnęła dwa węże od hyarantów wołocigowych, aby w razie jakiegoś oporu lub awantury skorzystać z tego środka ochładzającego. Tymczasem tego środka, poraz pierwszy we Lwowie występującego na widowni, wcale nie używano, gdyż nie było potrzeby. — W obrębie teatru komuniści wcale nie zjawili się, a uczestnicy pochodu, gdy ich nie wpuszczono pod teatr, po przedefilowaniu przed przywódcami PPS, spokojnie rozeszli się.

Akcją policji i strażaków z balkonu Teatru Wielkiego kierowali: na-

czelnik Wydziału bezpieczeństwa p. Rogowski, starosta Grodzki p. Klotz i wojewódzki komendant policji insp. Grabowski.

Uroczystość PPS odbyła się nadzwyczaj poważnie i okazała. Porządku przestrzegala Milicja robotnicza. Spokoju nigdzie nie zakłócono“.

Jak z powyższego przeglądu prasy widać, szczególną i tradycyjną animozję okazało tu „Słowo Polskie“. Nic dziwnego. Przed 25 laty to samo „Słowo Polskie“ o manifestacji grzybowskiej pisało, że „wywołana ona była względami ubocznymi antyel-skimi czy japońskimi“, że tę akcję PPS trzeba zwalczać „wszelkimi środkami“ przez „odwołanie się do obrony policji“, oczywiście carskiej. A opisując przebieg krwawej manifestacji grzybowskiej, „Słowo Pol.“ skarżyło się na „ogłędność“, „powściągliwość i pobłażliwość“ rozbawionego żołdactwa rosyjskiego! Dzisiejsze „Słowo Polskie“ pozostało wierne swoim haniebnym tradycjom.

Życie Podkarpacia.

Wiadomości z Drohobycza.

(Telef. od naszego korespondenta).

Manifestacja Grzybowska.

Impomującą manifestacją klasy pracującej miała miejsce w Drohobyczu w ub. niedzielę. Na dziedzińcu Domu robotniczego zebrało się około 2 ty-

sięcy robotników. Zebraniu przewodniczył tow. Koczor. O znaczeniu pamiętnej rocznicy mówili tow. tow. Markowski, Klimek, oraz po ukraińsku Biłeń ze Lwowa. Odczytaną rezolucję uchwalono jednogłośnie.

Wiadomości z Borysławia.

(Telef. od naszego korespondenta).

10. listopada w Borysławiu.

Robotnicy naftowi Zagłębia borysławskiego w całości stoją karne w szeregach PPS.

Dowodów tego daje każdy z wieców i takim dowodem był przebieg zgromadzenia w niedzielę ubiegłą.

Salę Domu Ludowego i przyległe lokale szczelnie zapełnili robotnicy. Już o godz. 11-tej takie było przepełnienie, że stale napływający ludzie nie mogli się w domu pomieścić i zalegli plac i ulice.

O dziejach ruchu rewolucyjnego PPS. i demonstracji zbrojnej na Grzybowie mówił jeden z uczestników Grzybowa w Warszawy.

Ponadto przemawiali tow. Haluch i Przewłocki. Okrzykiem na cześć ttow. marsz. Daszyńskiego i Limanowskiego oraz na cześć demokracji nie było końca.

Po zgromadzeniu przez pół godziny rozbrzmiewały pieśni rewolucyjne...

Kronika Borysławska

AWANTURNICY. 8. b. m. Józef i Jan Górecy w sianie (odehmienym wyrzadzili awanturę w Jana Stolarza, wyłamując okno, bijąc lampę i t. d. Ze względu na to, że awanturnicy z podobnymi występami pokazują się w Ratoszynie dość często, szczególnie po wypłatach — wskazaniem byłoby, aby PP. nimi bliżej się zajęła.

Manifestacja w Schodnicy.

10. listopada w Schodnicy odbyło się popołudniu w niedzielę, olbrzymie zgromadzenie z udziałem około 500 ludzi.

Przemawiał tow. Haluch.

Uchwalono rezolucję wyrażającą hold tow. Daszyńskiemu za obronę demokracji.

Z życia pracowników cukierniczych.

Zawód cukierniczy przeżywa od dłuższego czasu poważny kryzys, przy zaniku rzemieślniczej formy produkcji, która wymagała dużego przygotowania zawodowego, rozwija się fabryczna produkcja, która swą masowością wypiera rzemiosło. Nadto ubożenie społeczeństwa odbija się bardzo dotkliwie na konsumcji cukierniczej.

Przemiana fachowej rzemieślniczej wytwórczości na fabryczną odbija się też na jej jakości, nie mniej jednak rzemiosło chyli się ku upadkowi.

Ten stan rzeczy, zmusza pracowników cukierniczych w szukaniu środków obrony, bo chociaż nie są zbyt liczni, mimo to napotykają na duże trudności przy poszukiwaniu pracy. Nad tą sprawą zastanawia się odbyty niedawno we Lwowie zjazd pracowników cukierniczych z całej Polski, połączony z dwudziestoleciem działalności Związku Lwowskiego. W zjeździe wzięli udział delegaci z Warszawy, Krakowa, Poznania i Łodzi.

Głównym tematem obrad była sprawa centralizowania organizacji, gdyż dotąd poszczególne większe środowiska mają odrębne stowarzyszenia, co oczywiście fatalnie odbija się na stosunkach pracowników. Musi być jeden ogólnopolski

związek, aby ująć akcją całą w ręce i uregulować ją jednolicie dla całego państwa. W zrozumieniu ważności i celowości stworzenia takiej organizacji, zjazd jednomyślnie oświadczył się za stworzeniem jednego, centralnego związku polecając przyzwołym, opracowanie form organizacyjnych.

Drugą ważną sprawą była kwestja ograniczenia uczniów. Właściciele warsztatów cukierniczych, chcą sobie ułatwić ich prowadzenie pracując bezpłatnymi siłami uczniowskimi, produkuje się masowo pracowników cukierniczych, po to aby następnie nie mogli nigdzie dostać pracy. To wyzyskiwanie uczniów jest wprost zbrodnicze, bo majstrowie zdają sobie z tego sprawę, czemu dali wyraz na zjeździe, mimo to nie volają się przed tego rodzaju postępowaniem. Wiedzą o tem i władze przemysłowe i inspektoraty pracy, nie uważają jednak za stosowne przeciwdziałanie.

Zjazd uregulował też sprawę pracy 3 godzinnej w niedzielę, zgodnie z przepisami ustawy.

Zjazd zakończyła towarzyska wieczornica, która w sali „Gwiazdy“ przeciągnęła się do późnej nocy.

Z teatru „Gong“.

Najnowsze rewja w 14 spieciach „Elektryczna miłość“ zespołu „Gong“ sięgnęła do gmachu „Colosseum“ na premierę, nader liczną publiczność; najbardziej podobały się inscenizowane skelechy a zwłaszcza pełen humoru naturalnego skelet „Sąd nad Salomonem“. P. Koszutski, swego czasu doskonały solista lwowskiego baletu, umiał charakterystyczną maską, doskonałą grą aktorską i trafnym dowcipem bezustannie pobudzać słuchaczy do śmiechu. Adwokata świetnie odtworzył p. Skonieczny. Choćby dla tego jednego, doskonale odegranego skeletu, warto pójść na to przedstawienie „Gong“.

Ale p. Koszutski jest nie tylko doskonałym aktorem: jego solowe produkcje choreograficzne, oraz przez niego umiejętnie wyszkolony zespół „Koszutski-Girls“ spotkały się z zasłużonym uznaniem.

P. Runowiecka, nie tylko korzystny warunkami urody ale i estetycznymi ruchami, jakoteż pełną temperametu interpretacją pieśni ujmują sobie oko i ucho publiczności. Polityczny, aktualny „dźwiękowy film“ p. Skoniecznego był gorąco przyjęty i oklaskiwany.

Dla uzupełnienia sprawozdania wymienić należy i interesującą muzykę p. Wiehlera, dowcipnych konferencierów pp. Cybulskiego i Koszutskiego oraz gustowne kostjomy i malownicze dekoracje. Grd.

Kara śmierci dla dzieci.

Go jest możliwe na Węgrzech.

Nowy węgierski wojskowy kodeks karny, którego artykuł o wprowadzeniu chłosty w wojsku wywołał w świecie powszechne oburzenie, posiada jeszcze jeden skandaliczny punkt, nieznan w ustawodawstwie żadnego kraju. Między innymi kodeks, ustanawiając karę śmierci za szpiegostwo i zdradę stanu, głosi, że wiek oskarżonego nie wchodzi tu w rachubę i że z tem sąd nie potrzebuje się liczyć przy wymierzaniu wyroku.

Nawet mowcy z burżuazyjnej partji liberalnej oświadczyli onegdaj w parlamencie, że ten paragraf kodeksu oznacza

wprowadzenie kary śmierci dla ulelelnich i dla dzieci.

Na wypadek wojny powyższy kodeks karny wprowadza stan wyjąt-

kowy w całym kraju, co nawet wobec wyjątkowych ustaw w dawnej monarchji oznacza zaostrzenie ustawodawstwa wojskowego.

W związku z tem socjaliści węgierscy złożyli oświadczenie, iż wobec fizycznego i moralnego terroru, który unemożliwia publiczne omówienie kwestji militarnych, partja wstrzymuje się od zajęcia otwartego stanowiska w sprawie militarizmu i wojny.

Samobójstwo 16-letn. chłopca.

(y) W rzeczywistości przy ul. Kordeckiego 1. 7 mieszkań 16-letni Władysław Liśniowski u swego ojczyma majstra szewskiego Marjana Szczyńskiego. W ub. niedzielę wieczór popełnił on zamach samobójczy przez powieszenie w ubikacji ustępowej tej realności.

Denat zbiegł w lecie z domu i pasł bydło na wsi. Przed niedaw-

nym czasem wrócił do Lwowa i znalazł zajęcie w Spółdzielni wojskowej 5 pap. przy ul. Gródeckiej. Powodem samobójstwa były niesnaski rodzinne. Wedle opowiadań sąsiadów był on nieludzko traktowany w domu. Ojczym zaś jego i matka zeznali w policji, że postępowanie denata nie było pochwałą godne.

Życiem przepłacił drzemkę.

(y) W ub. niedzielę o świcie na torze kolejowym między Mszaną a Gródkiem Jagiellońskim znaleziono leżącego na torze wyrostka z odciętą lewą nogą powyżej kolana. Był to 16-letni Mikołaj Czerkawski, zam. w Rzeczanach. Zeznał on, że jechał do domu pociągiem osobowym, o godzinie 8-mej wieczór. W drodze

zdrzemnął się i minął stację. Zauważwszy to następnie wyskoczył z pociągu będącego w ruchu tak nieszczęśliwie, że dostał się pod koła i postradał nogę.

W stanie groźnym przewieziono go do szpitala, gdzie nieszczęśliwy zmarł wskutek upływu krwi.

Ettingera BALSAM NA ODCISKI

usuwa radykalnie bez bólu uporczywe nagniotki i zgrubiałe naskórki. — Skład i wyrób:

**Apteka M. Ettingera
LWÓW, PLAC GOŁUCHOWSKICH.**

Ze sportu.

PILKA NOŻNA W BORYSŁAWIU.

TUR. BORYSŁAW — ROPNYK 6 : 3 (3 : 0). Na zakończenie sezonu drużyna TUR. rozegrała mecz z Ropnykiem. Mimo stronnictwo sędzię i braku jednego gracza TUR. wyszedł zwycięsko.

Kronika.

Lwów, dnia 12 listopada 1929.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Wtorek, o godz. 7.30 wiecz. „Artyści“.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Wtorek, o godz. 7.30 wiecz. „Proces Mary Dugan“ (ceny niższe).

REPERTUAR TEATRU „GONG“:

Wtorek, o godz. 8.15 wiecz. „Elektryczna miłość“.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA:

Wtorek, 12. listopada: V. Mistrzowski koncert abonamentowy — Maurice Rosenthal, pianista.

Piątek, 15. listopada: VI. Mistrzowski koncert abonamentowy. Drezdeński Kwartet smyczkowy.

TRZY TANIE DNIĘ w Teatrze Małym. Premiera „Słomianych wdowców“ zapowiedziana na środę w Teatrze Małym, została przesunięta na piątek 15-go b. m. Natomiast dziś we wtorek 12-go, środę 13. i czwartek, 14 b. m. odbędzie się ostatnie przedstawienie „Procesu Mary Dugan“ po cenach znacznie niższych.

Środa, o 7.30 „Hrabina“.

Środa o 7.30 „Proces Mary Dugan“.

KONCERT „ECHA-MACIERZY“. Z okazji jubileuszu pracy kompozytorskiej dyr. B. Wallek-Walewskiego, urzędnika „Echo-Macierz“ koncert kompozytorski dnia 3. grudnia b. r. w sali Tow. Muzycznego przy ul. Chorążczyzny 7, ze współudziałem znakitej art. opery katowickiej p. Ludwiki Jaworzyńskiej oraz Jubilate. Bilety weźśniej do nabycia w lokalu „Echa“ (ul. Gołuchowskich 4 II. p.) w poniedziałki i czwartki od g. 19 — 21, od dnia zaś 23. b. m. w składzie nut Seyfartha.

TEATR REWJI „GONG“. Druga rewja p. t.: „Elektryczna Miłość“ zyskała ogromne powodzenie, co dowodzi, że nie sympatji między lwowską publicznością a artystyczną drużyną „Gongu“ już się zaczyna wiązać.

Hanka Rumowicka, Leonowicz. Powielewska, Cybulski, Skonieczny, B. I. K. Koszowski i balet zbierają huczne oklaski.

Rewja ta (graną będzie codziennie od poniedziałku, z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt (2 przedstawienia), jedno przedstawienie o 8.15 wieczór.

11 ROCZNICA NIEPODLEGŁOŚCI PAŃSTWA była wczoraj uroczysto obchodzona we Lwowie. Wozy tramwajowe, koszary wojskowe i wiele kamienie były ozdobione chorągiewkami i flagami. Po nabożeństwie w katedrze odbyła się defilada wojskowa, oraz różnych organizacji i młodzieży szkolnej.

DWA ZAMACHY SAMOBOJSTWA KOBIEI. Maria Prokopiec zam. przy ul. Gródeckiej 1. 88. w ub. niedziele w nocy zatrula się spirytusem klenaturowanym. Powodem desperackiego kroku były niesnaski małżeńskie.

Bronisława Królówna, w bramie realności przy ul. Gródeckiej 1. 70, zatrula się jakimś płynem. W obu wypadkach Pogotowie rat. udzieliło pierwszej pomocy desperatkom.

PODRZUCENIE DZIECKA. Mikołaj Pawluk, zam. przy ul. Lyczakowskiej 1. 56, znalazł w bramie tej realności podrzuczone niemowlę płci męskiej, ubrane w niebieską sukienkę w paski, mające na głó-

wie czarną chustkę w żółte kwiaty, owinięte w pierzynkę, bez poszewki. Podrzućnikiem zaopiekował się IV. komisariat.

INWALIDA PODRZUCIŁ DZIECKO. Antoni Luszczko, inwalida, zam. w Zamarynowie, został aresztowany za podrzucenie 3- miesięcznego niemowlęcia w bramie realności przy ul. Kadeckiej 1. 30.

BRAT POGROMCA SISTRY. Michał Czarnopolski, mając jakieś porachunki z siostrą swą Stefanją Czerkas, wpadł do jej mieszkania przy ul. Łazarza 1. 12, pobił ją łuską po plecach, wybił 5 szyb w drzwiach i zabił 1 wazonki z kwiatami. Czerkasowa nie jest zbytnio wyrozumiała i pobłażliwa. Czempredzej pobiegła do komisariatu i oskarżyła popełniwego brata.

NIEUDAŁY „SKOK“ KASJARZY. W nocy na ub. niedzielę, włamali się jacyś kaskarze do biur firm naftowych i Wicekonsulatu angielskiego w realności przy ul. Sienkiewicza 1. 9. Włamywacze rozbiłi jedną kasę, w której znaleźli większą ilość akcji naftowych, 2 złote bransolety, oraz zagraniczne monety srebrne. W czasie wycinania otworu w drugiej kasie ktoś sploszył złodzieji. Niepomyślnie zbiegli w płochu, pozostawiając narzędzie i rezygnując z Tupu.

CZYJ PIERSCIONEK I FUTRO? Policja zakwestjonowała u śpiewnego blattika męski pierścionek złoty z dużym brulatem, który został skradziony przed rokiem oraz futro damskie imitacja selskinów, które zostały skradzione przed 2 laty. Poszkodowani mogą odebrać je w depozycie policyjnym.

ZUCHWAŁA KRADZIEŻ W CUKIERNI. Wczoraj wieczór do cukierni Ignacego Bergera przy ul. Krakowskiej 1. 5, weszły dwie kobiety w towarzystwie mężczyzny. W czasie gdy obsługiwano gości w tylnym pokoju niespodzianie wpadł do cukierni jakiś osobnik, który porwał z lady szufladę z pieniędzmi i zbiegł. Poszkodowany cukiernik przetrzymał swych gości, których następnie posterunkowy odstawił do komisariatu pod zarzutem współudziału w tej zuchwałej kradzieży. Dalsze dochodzenia w toku.

Z RUBRYKI BEZ KONCA. Z mieszkania dr. W. Pohla, przy ul. Tańskiej 1. 1, skradziono garderobę wartości 460 zł. Na szkodę B. Altheim, zam. przy ul. Peltewnej 1. 15, skradziono 2 srebrne lichterze, wart. 300 zł. oraz zniszczono szafę, wyrządzając szkodę 250 zł.

ARESZTOWANIE ZA OSZUSTWA. Izrael Soroka, bez zajęcia i miejsca zamieszkania został aresztowany za oszustwo dokonane na szkodę Leiby Mozera, przez wyłudzenie towaru na kwotę 200 zł.

Los jego podzielił Herman Horsowski zam. w Drohobyczu, którego aresztowano za oszustwa popełnione we Lwowie.

Repertuar kin lwowskich.

APOLLO: „Ogród Allah“.

CASINO: „Maski Erwina Reinera“.

CHIMERA: „Nowoczesny Casanova“.

COLOSSEUM: „Pat i Patachon jako strzelcy“.

FATAMORGANA: „Zar miłości“.

GRAZYNA: „Złota lilja“.

KOPERNIK: „Z dnia na dzień“.

LEW: „Pod banderą miłości“.

LUNA: „My pierwsza brygada“.

MARYSIENKA: „Z dnia na dzień“.

OAZA: „Madame Recamier“.

PALACE: Film dźwiękowy „Czterech Djabłów“.

PAN: „Tajemnica cytadeli w Dęblinie“.

PASAZ: William Desmond i Klub czerwonej ręki.

POLONIA: „Syn pracji“ i „Rintintin“.

PROMIEN: „Zew morza“.

STYLOWY: „Teraz albo nigdy“ oraz występy humorysty.

UCIECHA: Rudolf Valentino „Czarny Orzeł“.

Sprawy partyjne.

POSIEDZENIE ZARZĄDU SEKCJI KOBIEI P. P. S. odbędzie się dnia 12. b. m. o godz. 7 wiecz. w mieszkaniu tow. Muszki Drobotowej, przy ul. Szeptyckich 7.

POSIEDZENIE OKR. PPS odbędzie się dziś (wtorek) o godz. 7-mej wieczorem w lokalu własnym, ul. Rutowskiego 23 II. p. — Sprawy bardzo ważne. — Uprasza się o punktualne przybycie,

K. Ermich. J. Szczyrek.

Program radiowy.

Środa, 13 listopada.

WARSZAWA.

16.15. Muzyka z płyt gramof.

17.15. Koncert popularny.

19.40. „Radjokronika“.

20.30. Koncert kameralny.

21.30. Koncert solistów.

23.00. Muzyka tan. z Salu Malinowej.

KRAKÓW

17.15. Odczyt p. t.: „Krajobraz Rumunii“.

POZNAŃ.

17.15. Audycja dla dzieci.

20.30. Koncert ludowy.

KATOWICE.

19.20. Z podróży po Skandynawji.

20.30. Koncert.

WILNO.

16.15. Audycja dla dzieci.

20.30. Transm. 80-tej „Środy Literackiej“.

WROCŁAW.

19.10. Wieczór przebojów.

LIPSK.

19.30. Piesni na chór.

22.15. Piosenki wesole, odśpiewa Kate Mann.

BERLIN.

21.00. Muzyka lekka i taneczna.

BRATISLAWA.

16.30. Koncert orkiestrowy.

BUKARESZT.

20.00. Solo fortepianowe.

22.15. Solo skrzypcowe.

BERLIN.

18.15. Płyty gramofonowe.

20.30. Koncert. Wyjątki z oper.

PRAGA.

19.05. Płyty gramofonowe.

21.00. Koncert kameralny.

MEDIOLAN.

20.30. „Bal maskowy“ — opera Verdi'ego.

WIENIE.

20.00. Koncert Alfreda Hoena.

21.00. Koncert popularny.

BUDAPESZT.

19.30. „Hary Janos“ — opera Kodaly'ego.

22.30. Muzyka cygańska.

MOSKWA.

19.30. Koncert kameralny.

Wykłady Uniw. Ludowego i TUR-a we Lwowie.

Wtorek, dnia 12. XI. lokal Tow. Uniwersytetu Ludowego, ul. Bourlarda 5, rozpoczęcie kursu przyrodniczego. Prof. Łopuszański: „Nauka o człowieku“ o godz. 7-mej wieczorem.

Środa, 13. b. m. Zw. Zawodowy Stolarzy ul. Pieszka 1. 2, I. p. godz. 7-ma wiecz. wykład prof. dra J. Rogowskiego, p. t.: „Gdańsk w dziejach Polski“ z przeżyciami.

Czwartek, 14. b. m. Lwowska Org. M. TUR. Rynek 8, I. p. godz. 7-ma wiecz. wykład asyst. pol. Władysława Czorty „Powstanie i rozwój lokomotywy“ z obrazami świetlnymi.

Kącik humoru.

Stary ogrodnik, który cementował miejsce, na którym miała być umieszczona fontanna:

— Straszne nieszczęście, proszę pani! Cement zaschnął tak szybko, że nie mogę się już z niego wydobyć!

Właścicielka: — Ależ wy tam nie możecie zostać! — Nie możecie przecież tam stać w zastępstwie małego Amora, którego mam za miar umieścić na tym miejscu...

KRĘTACZ.

Szef do urzędn.: Panie Piórkiewicz pan jest krętaczem. Wczoraj mówił mi pan, prosząc o zwolnienie z biura, że pańska teściowa umarła a dzisiaj widziałem ją spacerującą po Ogrodzie Stryjskim.

— Przepraszam, panie szefie... nie mówiłem, że umarła ale powędrowałem tylko, że chciałbym pójść na jej pogrzeb...

SZKODA!

Zmarła pewna znakomita artystka estradowa całkiem niespodziewanie w trakcie swej tournée artystycznej.

— Jaka szkoda! — narzekał kierownik biura koncertowego, które zajmowało się urządzeniem koncertu artystki — gdybyśmy wcześniej o tym wiedzieli, ogłosilibyśmy przed jej przedwczorajszym koncertem: „Nieodwołalnie ostatni występ artystki“.

DOBRA REKOMENDACJA.

Marysia odeszła od pani Z. po dwa miesiące i zgodziła się do jej najlepszej przyjaciółki pani Y. Wraca z triumfem do swej dawnej pani był to opowiedzieć.

— Jakto, czyś powiedziała pani Y., żeś była u mnie tylko dwa miesiące?

— Naturalnie, a pani Y. powiedziała, że to dla niej najlepsza rekomendacja, skoro mogłam wytrzymać z panią aż dwa miesiące.

— 0 —

OGŁOSZENIA

SWIDIŃSKI, TEOFIL umiawnia skradzioną książeczkę wojskowa wystawioną przez PKU. Stryj, rocznik 1887.

WYSORTOWANE płaszcze i suknie za bezcen sprzedaje Konfektka, Batorego 6.

POSZUKUJE SIĘ robotnicę ponad 18 lat. Zgłaszać się do Małopolskiej Fabryki Żarówek, ul. Lwowskich Dzieci 25, ze świadectwami od 9 do 1.

BIEDNA panią, poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Dziennika Ludowego“.

WDOWA, po nauczycielu, Niemka, poszukuje posady do dzieci, lub starszej pani. Łaskawe zgłoszenia pod J. K. do Administracji.

POSZUKUJEMY spawacza do rurociągów „Gazolina“, Lwów, Sapięhy 3.

POSZUKUJE uczeiwej posługaczki. Zgłoszenia: Laufer, Klonowicza 3.

POSZUKUJE się robotnicę ponad 18 lat. Zgłaszać się ze świadectwami w Małopolskiej Fabryce Żarówek Lwowskich Dzieci 25 od 9 do 12.

TYSIĄCE chorych na katar żołądka, wzdęcia, kurecze bóle, niestrawność, brak apetytu, ogólne osłabienie etc., odzyskało zdrowie, używając zioła sławnego na cały świat Dr. Diella, Profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Żądacie bezpłatnej broszury pouczającej. Adres: Lisszki — Apteka.

WAŻNE DLA PAŃ! Bezpłatne strzyżenie pań i ondulacja, ul. Bourlarda 5, Instytut Technologiczny, parter, w każdy poniedziałek i środę, od 7.45 do 8.35 wieczór.

Chrypkę duszność i kaszel usuwają

Pastyłki belgijskie

GĄSECKIEGO R. M. Zdr. Nr. 29. żądać wyraźnie Gąseckiego sdrzedają apteki.

Grzyby!

Wysyłam pocztą ładne wybrane grzyby (najmniej 5 kg) po 22 zł. za 1 kg, powidła śliwkowe z cukrem w beczułkach 5 kg za 18 zł., orzechy włoskie papierówki w woreczkach 5 kg. za 26 zł., franko za zaliczką.

Fa M. STUMMER, Kosów koło Kołomyji.

Pończochy wełniane

Rękawiczki zimowe i wszelką zimową bieliznę poleca

Centrala Pończoch PFAU

Rynek 19.

Nałtaniej bo wchód przez sień.

HEMOROIDY

HEMORIN
KREML

„POBUDKA“

Ilustrowany tygodnik P. P. S.

do nabycia

w Księgarni Ludowej Lwów,
ul. Szajny 2.

CENNIK OGŁOSZENI:

Za 1 wiersz m/m. 1 szpalt. szer. 32 m/m za tekstem . . .	- 15 gr.
» » » » » » 65 » nadstawne . . .	- 40 »
» » » » » » » » w tekście, kronika . . .	- 70 »
» » » » » » » » » » po kronice . . .	- 55 »
» » » » » » » » » » » » na 1-szej str. . .	- 80 »

Cała strona za tekstem	250 — zł.
Pół strony » » » » »	125 — »
Ćwierć str. » » » » »	65 — »
Jedna ósma strony za tekstem	35 — »
Cała pierwsza strona pod nagłówkiem	600 — »

Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.